

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 9/16

Møtedato: 11.02.2016

Dato: 26.01.2016

Arkivsaknr: 2015/889

Økonomirapport for 2015

Saken gjelder:

Denne saken gir økonomisk status for grunnbevilgningsøkonomien og for den bidrags- og oppdragsfinansierte virksomheten pr 31. desember 2015. Utviklingen vurderes opp mot budsjett 2015 og regnskap 2014.

På grunnbevilgningen (GB) ble resultatet 114 mill. høyere enn budsjettet. Både kostnadene og inntektene var høyere enn ventet og inntektene økte mer enn kostnadene sammenliknet med 2014. Inntektsveksten skyldes i hovedsak en midlertidig økning på grunn av salg av bygg og øremerkede inntekter i tillegg til høyere instituttinntekter.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) var på 864 mill. kroner i 2015. Det er 35 mill. kroner høyere enn budsjettet og 70 mill. kroner høyere enn 2014. Det har vært en betydelig vekst i antall BOA-årsverk fra 2014 til 2015 noe som henger sammen med økningen i aktiviteten. Innbetalingene ble 68 mill. kroner høyere enn budsjettet og 107 mill. kroner høyere enn i 2014.

Overføringen på GB var 56 mill. kroner inn i 2015, mens overføringen ut av året økte med 166 mill., til 222 mill. kroner. Det er 114 mill. kroner høyere enn budsjettet overføring. Fakultetene overførte 260 mill. kroner i BOA-midler fra 2014, en overføring som er redusert med 24 mill. kroner til 236 mill. kroner inn i 2016. Det er 32 mill. kroner mer enn budsjettet overføring. En stor andel av overføringene er gaver og gaveforsterkningsmidler.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Overføringene på GB har økt betydelig fra 2014 til 2015. Dette er også mer enn ventet. Fakultetene overfører hele 85 mill. kroner mer enn de ventet ved inngangen av året. I tillegg er det også høyere overføringer enn ventet på øremerkede avsetninger på UiB felles. De økte overføringene fører ikke med seg tilsvarende handlingsrom ettersom midlene er bundet opp i forpliktelser. Det vil dermed være like viktig som tidligere med gode prognoser for å sikre god økonomistyring i 2016 og årene som kommer.

Ved begynnelsen av året var det flere fakulteter som varslet om negative overføringer. Disse fakultetene fulgte universitetsdirektøren tett i løpet av 2015. Gjennom året ble situasjonen for disse fakultetene bedret, og resultatet ble bedre enn ventet. For Det medisinsk-odontologiske fakultet har en negativ overføring blitt snudd til positiv overføring, og Det samfunnsvitenskapelige fakultet er ved årsslutt tilnærmet i balanse. Det humanistiske fakultet og Det juridiske fakultet har fremdeles en underdekning, der kostnadene er høyere enn inntektene, og det er fremdeles en dialog med disse om hvordan denne ubalansen skal bedres. I løpet av 2015 har Universitetsbiblioteket pådratt seg underskudd på grunn av ufordelaktig valutakurs og økt bruk av Open Access, en utvikling Universitetsdirektøren vil følge nærmere i 2016.

Det er gledelig at BOA-aktiviteten viser en økning fra 2014 til 2015 og overgår budsjettet aktivitet. BOA-aktivitet er viktig for finansiering av vitenskapelig virksomhet ved universitetet og årets resultat og statistikker for søknadsaktivitet, viser at utviklingen går i riktig retning. I løpet av 2015 er det sendt inn og gitt tilslag på et stort antall søknader på BOA. Spesielt

gledelig er den store tilslagsprosenten innen EUs rammeprogram H2020. Dette er et arbeid universitetsdirektøren fortsatt vil følge opp og legge til rette for.

vedtak:

1. Universitetsstyret tar økonomirapporten for 2015 til etterretning
2. Midler ut over 3 % overføres i sin helhet ved Det medisinske fakultet, Det psykologiske fakultet og Universitetsmuseet

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

26.01.2016/Gry Flatabø

Vedlegg:
Økonomirapport for 2015

Vedlegg 1: Økonomirapport for 2015

1 Bakgrunn

I denne rapporten presenteres og kommenteres den økonomiske situasjonen innenfor grunnbevilgningen (GB) og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) for universitetet samlet og for fakultetene. Regnskapet viser påløpte kostnader og faktiske inntekter.

2 UiB totalt

Universitetsstyret vedtok fordeling av budsjettrammen fra Kunnskapsdepartementet (KD), 2 969,6 mill. kroner og mål om 852 mill. kroner i inntekter fra BOA i sak 94/14. Budsjettrammen for 2015 inkluderer i tillegg til budsjettrammen fra KD, instituttinntekter, avskrivningsinntekter og ekstrabevilgninger. I løpet av 2015 har Kunnskapsdepartementet bevilget 35 mill. kroner til rehabilitering av Jahnebakken 5, 2 685 mill. kroner til nye studieplasser og 5 mill. kroner til fagmiljø for læringsanalyse ved Det psykologiske fakultet. Inntektsrammen på GB var for 2015 3 284 mill. kroner. Målsetningen for BOA-inntekter ble nedjustert etter fordeling av budsjettramme til 829 mill. kroner. Den samlede inntektsrammen for 2015 var på 4 113 mill. kroner.

Overføringen på GB fra 2014 var 56 mill. kroner og planlagt forbruk innenfor GB i 2015 var 3 232 mill. kroner. Den planlagte bruken er forutsatt en målsetning for overføring på GB til 2016 på 108 mill. kroner. Samlet kostnadsramme for 2015 inkludert BOA, ble dermed 4 061 mill. kroner.

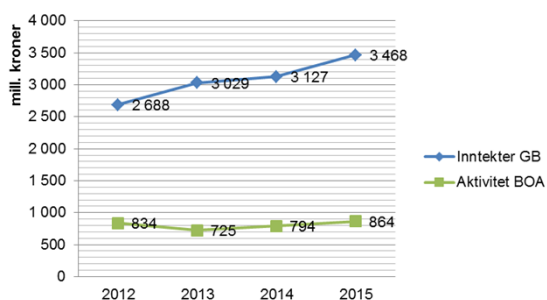
Tabell 1 viser budsjett og regnskap for UiB totalt, altså summen av GB og BOA. I 2015 var kostnadene 166 mill. kroner lavere enn inntektene, noe som ga et positivt resultat. Inntektene var 218 mill. kroner (5,3 %) høyere enn budsjettet, mens kostnadene var 104 mill. kroner (2,6 %) høyere enn budsjettet.

Tabell 1 Totaltall regnskapet 2015

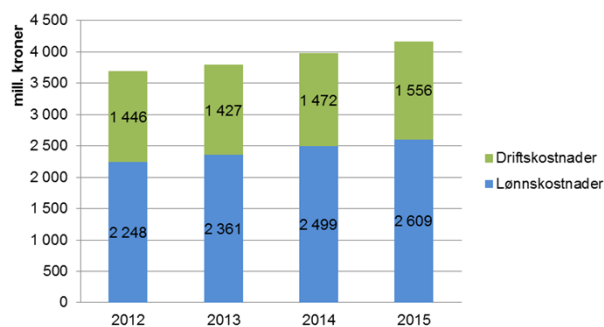
UiB totalt (mill. kroner)	Arsbudsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik 2015
Inntekter	4 113	4 331	5,3 %
Kostnader	4 061	4 165	-2,6 %
Driftsresultat	52	166	

Figur 1 viser utviklingen i inntekter på GB og BOA (inntekt regnskapsført etter prosjektaktivitet). De totale inntektene for 2015 var 411 mill. kroner (10,5 %) høyere enn i 2014. Inntektsøkningen er sammensatt av 341 mill. kroner (11 %) i økning på GB og 70 mill. kroner (8,5 %) i økning i BOA.

Figur 1 Utvikling inntekter GB og aktivitet BOA

Figur 2 Utvikling lønns- og driftskostnader

Figur 2 viser utviklingen i kostnader og fordelingen mellom lønns- og driftskostnader de siste fire årene. Kostnadene i 2015 var 195 mill. kroner (4,9 %) høyere enn i 2014. Driftskostnadene har økt med 5,7 %, mens lønnskostnadene har økt med 4,4 %. Av den samlede lønnsveksten er 2,4 % vekst i antall årsverk og 2 % vekst i lønnskostnader per årsverk.

2.1 Grunnbevilgningen (GB)

I 2015 ble kostnadene på GB 166 mill. kroner lavere enn inntektene. Overføringen til 2016 ble dermed bygget opp til 222 mill. kroner. Dette er betydelig høyere enn målsetningen for overføring til 2016, på 108 mill. kroner, og høyere enn prognosen for overføring etter oktober, på 131 mill. kroner.

Tabell 2 Hovedtall grunnbevilgningen (GB)

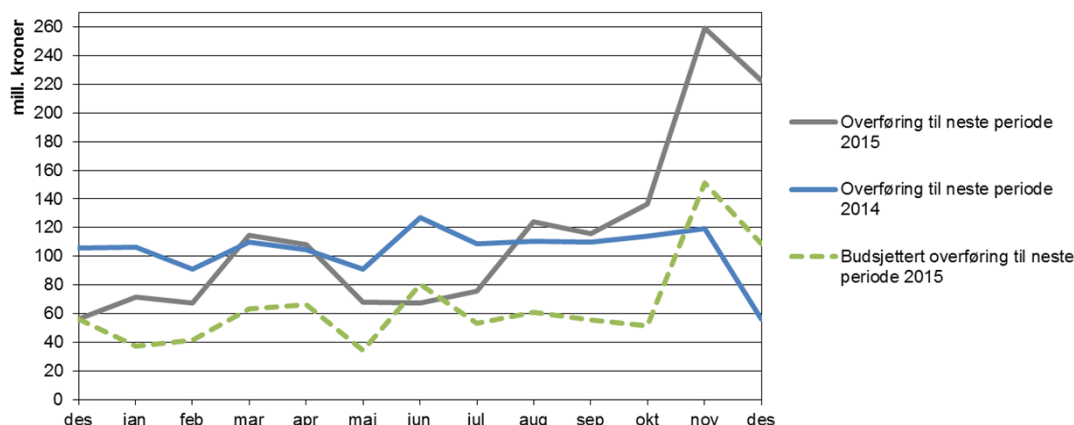
UiB GB (mill. kroner)	Årsbudsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik 2015
Inntekter	3 284	3 468	5,6 %
Lønn	2 232	2 215	0,8 %
Andre driftskostnader	1 131	1 298	-14,8 %
Interne transaksjoner	-131	-212	61,0 %
Kostnader	3 232	3 301	-2,2 %
Driftsresultat	52	166	
Overført fra i fjor	56	56	
Overført videre	108	222	
Sum	0	0	

Inntektene på GB for 2015 var 184 mill. kroner (5,6 %) høyere enn budsjettet. Deler av avviket er knyttet til salgsinntektene for Autogården som var forventet men ikke budsjettet som inntekt i 2015. En annen stor del av avviket skyldes budsjettering av samlede avskrivningsinntekter på bygg. Inntektene var 341 mill. kroner (11 %) høyere enn i 2014. Det er mange årsaker til økningen i inntekter sammenlignet med fjoråret, blant annet høyere resultatinntekter og midlertidige øremerker og tildelinger. I 2015 ble det regnskapsført øremerkede midler til rehabilitering av Jahnebakken 5, inntekter for nye studieplasser, salg av Allégaten 36 og Autogården, utstørsbevilgningen til Universitetsmuseet og midler til elitesatsing. I tillegg kom det mot slutten av året en øremerket tildeling fra KD på 5 mill. kroner til psykologi.

De samlede kostnadene på GB ble 69 mill. kroner (2,2 %) høyere enn budsjettet. Lønnskostnadene ble noe lavere enn budsjettet, mens driftskostnadene ble høyere enn budsjettet. De interne transaksjonene mellom GB og BOA reduserer kostnadene på GB mer enn budsjettet. Kostnadene ble 125 mill. kroner (3,9 %) høyere enn i 2014. Det er sammensatt av kostnadsøkning både på lønn, drift og interne transaksjoner. Økningen kan blant annet tilskrives høy aktivitet på byggprosjekter, innfasing av Sarsenteret i UiB sin økonomi og gjennomføring av forsinket aktivitet.

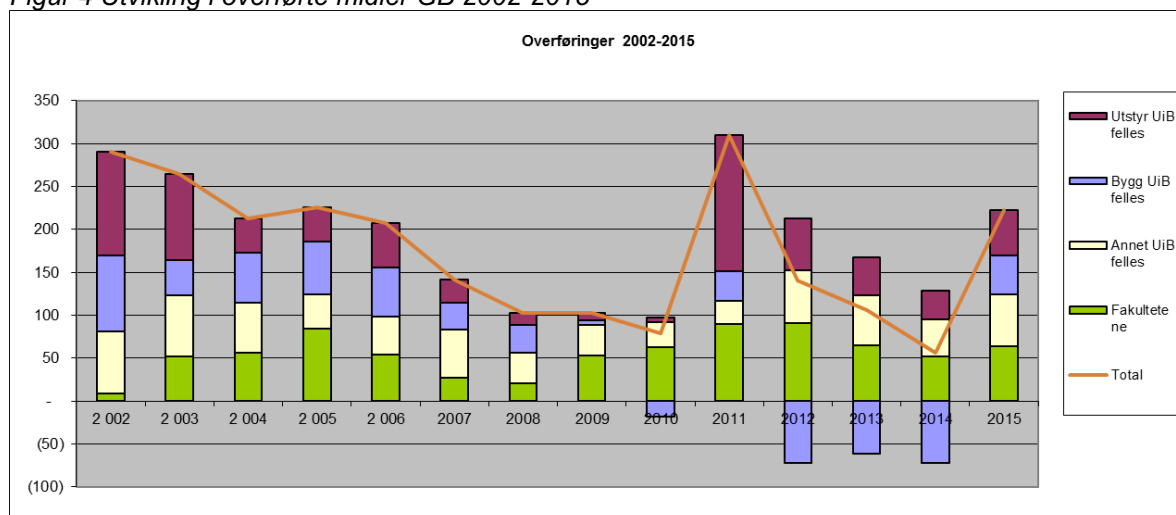
Figur 3 viser den faktiske utviklingen i overførte midler på GB for 2014 og 2015, i tillegg viser den stiplede linjen den budsjetterte utviklingen i overførte midler for 2015, som ender på budsjettmålet for overføring til 2016, 108 mill. kroner.

Figur 3 Utvikling i overførte midler GB 2014-2015

Figur 3 viser at den budsjetterte overføringen og den regnskapsførte overføringen stort sett har fulgt det samme mønsteret i 2015, men den regnskapsførte overføring økte mer enn budsjettert i årets siste måneder. Gjennomgående har de faktiske overføringene vært høyere enn de budsjetterte overføringene. Overføringen til 2016 endte på i overkant av 222 mill. kroner, noe som er 114 mill. kroner høyere enn målet som ble fastsatt ved begynnelsen av året.

Figur 4 Utvikling i overførte midler GB 2002-2015

Figur 4 viser utviklingen i overføringene på GB i perioden 2002 til 2015. Etter en reduksjon i overføringene de siste årene, har overføringene som ventet gått opp i 2015. Nivået ble imidlertid høyere enn prognosene antydte.

Hovedårsaken til de økte overføringene er tildelinger til byggprosjekter og inntekter fra salg av bygg:

- 35 mill. kroner i tilskudd fra KD til rehabilitering av Jahnebakken 5
- 81 mill. kroner i salgsinntekt for Autogården, der 60 mill. kroner finansierer UiB sin andel av rehabilitering av Jahnebakken 5.
- 50,8 mill. kroner i utstyrsmidler til Museet.

Det overføres store restsummer til 2016 knyttet til disse tiltakene.

Også i 2015 har det vært endring i prognosene gjennom året. Fakultetene, sentrene, UB og UM hadde samlet et anslag på -15 mill. kroner i planlagt overføring til 2016 da året startet. Resultatet ble 64 mill. kroner. Det var ventet at anslaget på overføringer ville øke utover året, men så sent som etter oktober var miljøenes anslag bare 9 mill. kroner i overføring.

De store overføringene kan gi et førsteinntrykk av at det er et betydelig handlingsrom, men UiB har forpliktelser som overstiger totalen innenfor den overførte summen. Overføringene på byggprosjekter er 143 mill. kroner, fakultetenes overføring er 64 mill. kroner og restoverføringene ved UiB felles er da bare 15 mill. kroner. I denne restavsetningen ligger et likviditetslån på 70 mill. kroner og en rekke forpliktelser. Det er et lignende bilde for flere av fakultetene.

I årsrapporten for 2014 ble det omtalt at fakultetene har en ubalanse mellom overføringer på annuum og øremerkede avsetninger. Dette er fremdeles tilfellet, noe som fører til at fakultetene kan risikere å få samlede negative overføringer dersom en større andel øremerkede midler blir satt i aktivitet og overføringene blir bygget ned.

Overføringene ved UiB felles er fordelt med 64 mill. kroner ved fakultetene og 159 mill. kroner ved UiB felles. Ved UiB felles er 45 mill. kroner knyttet til øremerkede midler til bygginvesteringer inkl. 70 mill. kroner i likviditetslån, 53 mill. kroner i utstyrsbevilgninger og 61 mill. kroner til andre strategiske avsetninger.

Restmidler på strategiske avsetninger og drift i sentraladministrasjonen er som hovedregel ikke overførbare. Det gjøres derfor en vurdering av hvorvidt bindinger i tiltakene gjør det nødvendig å overføre midlene. Normalt vil det innenfor disse tiltakene være mulig å dekke andre poster som har overforbruk eller mangler tildeling. I 2015 er det primært en nedjustering av avsetningen til UiBs egeninnsats for Fellesløftet, innsparinger på EIA og forsinkelser i gjennomføringen av verdensledende miljøer som fører til restmidler. Disse tidsbegrensede tiltakene vil strekke seg over noe lenger tid enn først antatt. Midlene som er satt av kan derfor midlertid omdisponeres mot senere inndekning.

Dette gjør det mulig å dekke inn forpliktelser som ellers måtte finne annen inndekning:

- I styresak 102/15 «Budsjett 2016 for Universitetet i Bergen» ble det lagt opp til at 10 mill. kroner av 2016-budsjettet skulle dekkes ved overføringer fra 2015.
- Open Access ved UB er gjennomført som forutsatt i 2015, noe som har gitt et underskudd på 2,8 mill. kroner.
- UB har også store utfordringer med uheldig utvikling i valutakursene innenfor mediebudsjettet i 2015. Universitetsledelsen har gitt UB anledning til overskridelse for å opprettholde bok- og publikasjonsinnkjøp. Dette må dekkes inn med 3,1 mill. kroner.
- I endelig tildelingsbrev fra KD er UiBs effektiviseringskutt økt med 6 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til et allerede fordelt effektiviseringskutt på 15,3 mill. kroner i UiB sitt budsjett for 2016. Universitetsledelsen er innstilt på å ta ut besparelser for et slikt økt kutt gjennom et eget prosjekt som gjennomgår administrative funksjoner. Prosjektet er under etablering nå. Effekten av tiltakene vil imidlertid komme senere og det vurderes slik at dersom det økte kuttet kan dekkes midlertidig i 2016 vil timingen mellom tiltak og besparelse bli bedre. Det er derfor gjort avsetning for kuttet.

I tillegg er det også gjort avsetninger til dekning av kostnader innenfor digitalisering, internasjonalisering og forskningstiltak.

I 2015 er det tre fakulteter med positiv overføring som overstiger 3 % av rammen. Under følger deres begrunnelser for at disse midlene skal overføres.

- Det medisinske fakultet sine overføringer er i sin helhet knyttet til øremerkede midler.
- Det psykologiske fakultet fikk mot slutten av 2015 en tildeling på 5 mill. kroner (SLATE) som i sin helhet står ubrukt. I tillegg er deler av overskuddet i 2015 knyttet til tilsetninger som er igangsatt og ventes å tiltre i løpet av våren 2016.
- Universitetsmuseet har i 2015 hatt innsparinger og forsinket aktivitet på drift og øremerkede avsetninger. Disse midlene planlegger museet å bruke i 2016 for å sette i gang og utføre prosjekter som ikke lar seg gjennomføre innen bevilgningen for et enkelt år. Det er blant annet tenkt brukt til digitalisering og nye formidlingsformer,

flytting av samlinger på Haakon Sheteligsgate 10 og Museplass 3, bevaring av samlinger i Haakon Sheteligsgate 10 og nye utstillinger i Museplass 3.

Gjennom året arbeider fakultetene og administrasjonen med prognoser for å estimere overføringene til neste år. For UiB er det viktig å ha gode prognoser som sier noe om den reelle forventningen om hvor mye av årets midler som er bundet opp i forpliktelser og hvor mye som faktisk kan utgjøre et handlingsrom til å kunne sette i gang og fullføre strategiske satsinger. Når resultatet ble 91 mill. kroner høyere enn prognosen etter oktober, på 131 mill. kroner, er det rom for å bedre prognosekvaliteten. I forhold til prognosen som var innmeldt i oktober er det differanser mellom resultatet fra -4 mill. kroner til +22 mill. kroner. Samlet var det et avvik for fakultetene på nesten 55 mill. kroner fra oktober til resultatet i 2015. Det er også høyere overføringer på sentrale avsetninger enn ventet, som i stor grad er knyttet til høyere overskudd på drift og investering ved EIA og øremerkede avsetninger sentralt enn ventet.

Det vil være ønskelig å bedre treffsikkerheten på prognosene fremover og det vil i 2016 fortsatt jobbes med å bedre prognosekvaliteten.

2.2 Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

BOA-aktiviteten for 2015 var på 864 mill. kroner, 35 mill. kroner (3,9 %) høyere enn budsjettet. NFR-aktiviteten ble 21 mill. kroner lavere enn budsjettet, mens EU-aktivitet, annen bidragsinntekt og oppdragsaktivitet ble henholdsvis 10 mill., 43 mill. og 3 mill. kroner høyere enn budsjettet. For NFR-aktivitet ble det et stort negativt avvik på MN på 32 mill. kroner, som i stor grad er knyttet til infrastruktur. Det er noen mindre negative avvik ved andre fakultet, mens det ble større positive avvik ved MOF og FFS på henholdsvis 10,7 mill. og 8,8 mill. kroner. Det positive avviket på EU-aktiviteten er i stor grad knyttet til høyere aktivitet enn ventet ved MN (7,8 mill. kroner). HF og SV var også over sine målsetninger, mens PS hadde noe lavere aktivitet enn ventet. Det store positive avviket på annen bidragsinntekt er sammensatt av at mange fakultet er over budsjett. MN og MOF peker seg særlig ut med henholdsvis 16 mill. og 21,2 mill. kroner over målet. Se nærmere omtale i kapittel 3.

Tabell 3 Aktivitet hittil i år per finansieringskilde

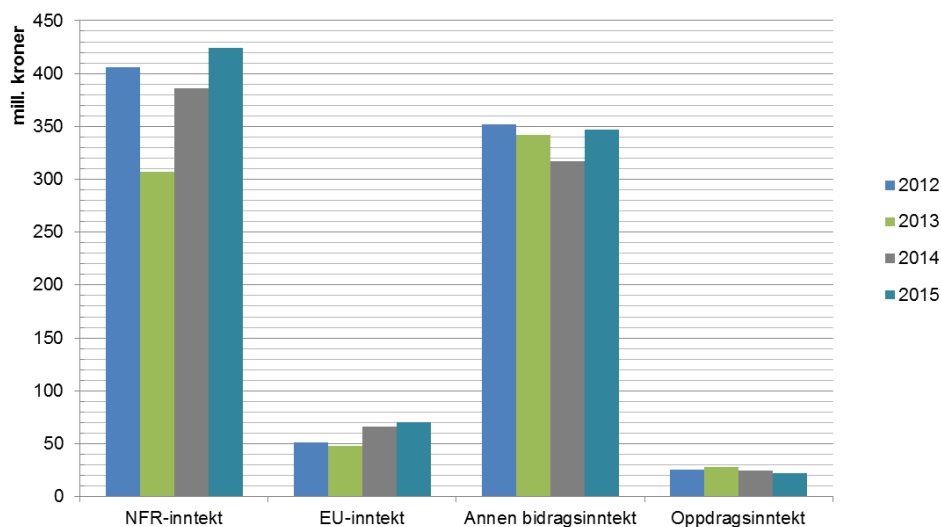
UiB BOA (mill. kroner)	Årsbudsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik 2015
NFR-inntekt	445	424	-4,7 %
EU-inntekt	61	70	15,7 %
Annen bidragsinntekt	303	347	14,3 %
Oppdragsinntekt	19	22	16,0 %
Inntekter	829	864	4,2 %

Prognosene har gjennom hele året antydnet at BOA-aktiviteten ville havne under målsetningen på 829 mill. kroner. Siste innmeldte prognose var på 818 mill. kroner, noe som tilsier at aktiviteten ble 46 mill. kroner høyere enn ventet helt på slutten av året. Bedringen i forhold til prognosen er gjennomgående for de fleste fakulteter i tillegg til administrasjonen.

I forhold til 2014 var aktiviteten 70 mill. kroner (8,8 %) høyere i 2015. Figur 5 viser utviklingen i BOA de siste fire årene. Den viser en økning for NFR-, EU-aktivitet og annen bidragsinntekt, mens oppdragsaktivitet har hatt en liten nedgang. Størst økning var det for NFR-aktivitet på 38 mill. kroner (9,9 %) og annen bidragsinntekt på 30 mill. kroner (9,3 %). 17 mill. kroner av økningen i NFR-aktivitet er knyttet til at Sars-senteret sitt regnskap ble flyttet til UiB i 2015, mens det også er en stor økning ved MOF på 22 mill. kroner. Det er både økning og reduksjon på de andre fakultetene. For annen bidragsinntekt er det størst økning ved MOF, med hele 19,3 mill. kroner. Mye av avviket her er knyttet til gaver og gaveforsterkning. På HF, MN og UM er det økning på henholdsvis 3,8 mill., 7,8 mill. og 4,4 mill. kroner. EU-aktivitet hadde en økning på 4 mill. kroner (6,1 %) siden 2015, mens

oppdragsaktivitet har hatt en nedgang på 2 mill. kroner (7,8 %). 3 mill. kroner av økningen på EU er knyttet til at Sars-senteret sitt regnskap ble flyttet til UiB.

Figur 5 Utvikling BOA 2012-2015

I 2014 begynte fakultetene å rapportere på flere parametere ut over aktivitet, fakturert inntekt (innbetalinger) og overføring til neste år. I 2015 har disse parameterne, og sammenhengen mellom disse, blitt mer systematisk satt opp. Etter hvert som fakultetene rapporterer, er det rimelig å anta at kvaliteten bedres noe over tid. Naturlig nok har prognosene bedret seg gjennom året for alle parameterne, men det er også ønskelig å bedre treffsikkerheten på BOA-prognosene i løpet av 2016.

Det har de siste årene vært interessant å følge fakturert inntekt fordi innbetalingene fra NFR og EU har dannet grunnlaget for resultatmidlene fra Kunnskapsdepartementet. Fra budsjettåret 2017 vil grunnlaget være regnskapsført aktivitet. Det vil fremdeles være interessant å følge med på fakturert inntekt fordi den sier noe om tilgangen til nye prosjekter som er viktig for å opprettholde aktivitetsnivået. Overføring av ubrukte midler på BOA sier noe om aktiviteten faktisk blir utført som planlagt. Store overføringer indikerer at UiB ikke klarer å utføre aktiviteten etter planen, mens fallende overføringer indikerer at forsinket aktivitet blir gjennomført.

Tabell 4 Fakturert inntekt per finansieringskilde

Fakturert inntekt (mill. kroner)	Regnskap 2014	Årsregnskap 2015	Endring siste år
NFR	353	410	57
EU	49	71	22
Annen bidrag	309	331	22
Oppdragsinntekt	24	30	5
Sum	734	841	107

Budsjetterte innbetalinger var 773 mill. kroner i 2015. Innbetalingene ble dermed 68 mill. kroner bedre enn budsjettert. Den siste prognosen var på 792 mill. kroner, 49 mill. kroner lavere enn faktisk resultat.

Fakturert inntekt i BOA økte i 2015 med 107 mill. kroner i forhold til 2014. Det er størst økning på innbetalinger fra NFR, med hele 57 mill. kroner, mens EU har økt med 22 mill. kroner. EU-innbetalinger kan variere mye fra år til år grunnet utbetalingsrutiner hos EU. For annen bidrag og oppdrag har innbetalingene økt med henholdsvis 19 mill. og 5 mill. kroner. For innbetalinger fra NFR ligger størsteparten av økningen på MN og MOF, med oppgang på henholdsvis 30,8 og 24,7 mill. kroner. Økningen ved MN er i hovedsak knyttet til nasjonal infrastruktur, mens økningen på MOF er knyttet til tilslag på mange nye prosjekter. Det har

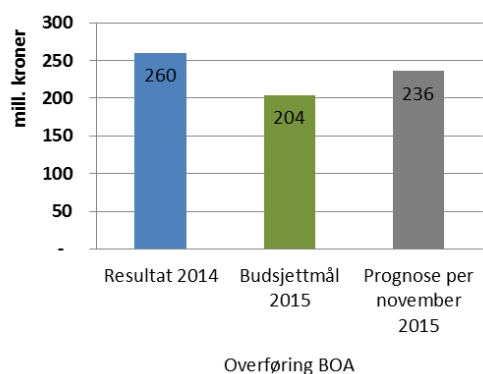

også vært stor økning i fakturert NFR-inntekt ved SV samtidig som deler av økningen er knyttet til at Sars nå ligger i UiBs regnskap.

I budsjettåret 2017 vil resultatinntektene bli basert på aktivitet, ikke fakturert inntekt. Det er foreløpig vanskelig å si hvordan endringen i modellen og endring i aktivitet i forhold til fakturert inntekt, vil påvirke resultatmidlene til UiB i 2017. Utvikling i aktivitet og fakturerte inntekter ellers i sektoren vil også påvirke beregningen, noe som øker usikkerheten.

Målsetningen for overføring på BOA var å bygge ned fra 260 mill. kroner til 204 mill. kroner i løpet av 2015. Den faktiske overføringen for 2015 endte på 236 mill. kroner, 32 mill. kroner høyere enn målsetningen. Dette henger sammen med at den fakturerte inntekten økte mer enn aktiviteten i forhold til målsetningen.

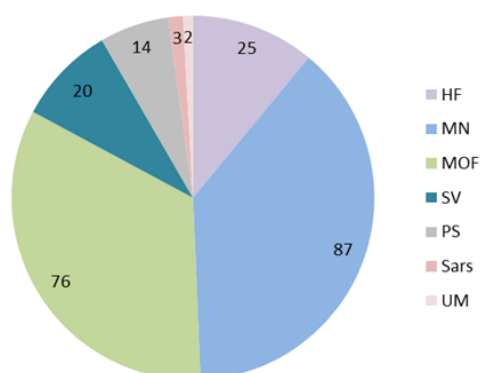
Figur 6 Overføring BOA

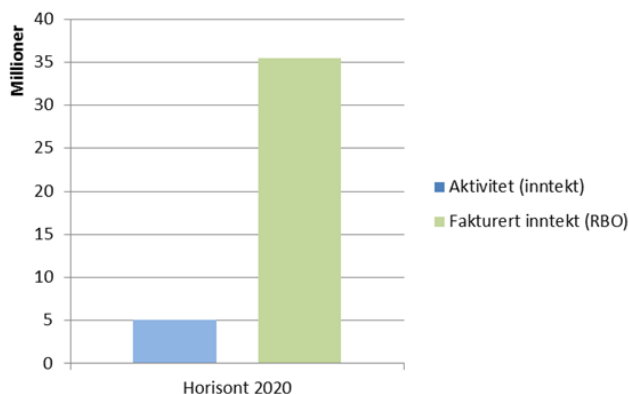
Inntektsoverhead i prosent av lønnskostnader var for 2015 i overkant av 30 %. Dette er høyere enn inntektsoverheaden for 2014, som var 29 %. Egeninnsatsen i prosent av totale prosjektkostnader har økt jevnt de siste årene. For 2015 ble den i underkant av 30 % mot 23 % i 2014. Økningen er i stor grad påvirket av forsinket regnskapsføring av egenfinansiering fra tidligere år, samt økt synliggjøring av egenfinansiering generelt. Mer utstrakt bruk av TDI-modellen har også vært med på å bidra til økningen.

I tidligere økonomirapporter har enkelte nøkkeltall for Horisont 2020 blitt presentert og kommentert. Forrige søknadsfrist i forskningsprogrammet var 17. november 2015. I det følgende gis en kort oppsummering av så langt kjente resultater fra Horisont 2020 i 2015. Per desember 2015 var det sendt totalt 227 søknader i programmet, hvorav 34 prosjekter hadde fått tilslag og 30 prosjekter var ferdig forhandlet. Figur 7 viser antall innsendte søknader per desember 2015, fordelt per fakultet.

Figur 7 Totalt antall søknader per fakultet H2020

Figur 8 Aktivitet og fakturert inntekt H2020

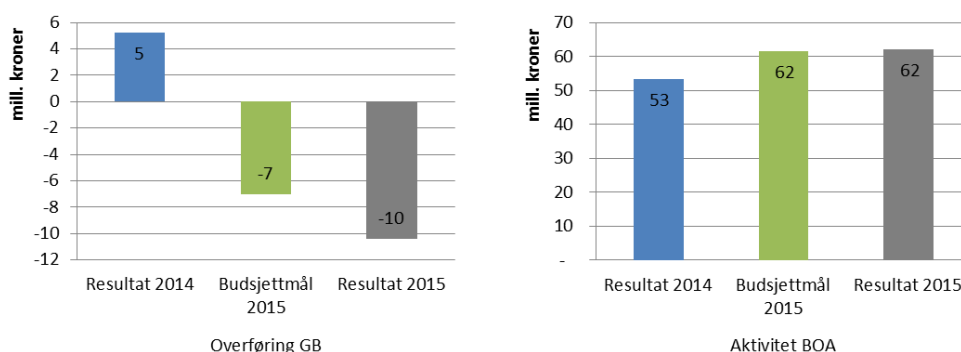
Den totale kontraktsverdien for de hittil 34 prosjektene som har fått tilslag, beløper seg til om lag 174 mill. kroner eller 44 mill. kroner årlig (beregnet ved gjennomsnittlig valutakurs Norges

Bank 2015). Ved utgangen av 2015 var aktivitet startet opp i 19 prosjekter. Aktiviteten per desember 2015 var på om lag 5 mill. kroner. Videre ble det i 2015 fakturert inntekt på om lag 35,5 mill. kroner, fordelt på 21 prosjekter. Se figur 8.

3 Status per fakultet

Under er status for GB og BOA for hvert fakultet omtalt, basert på fakultetene sine egne tilbakemeldinger. Universitetsledelsen har hatt dialog med HF, MOF, SV, JUSS og UB om den økonomiske situasjonen i 2015. For disse fakultetene er det i tillegg en omtale basert på økonomiavdelingen sine vurderinger etter oppfølging av fakultetene.

Det humanistiske fakultet (HF)

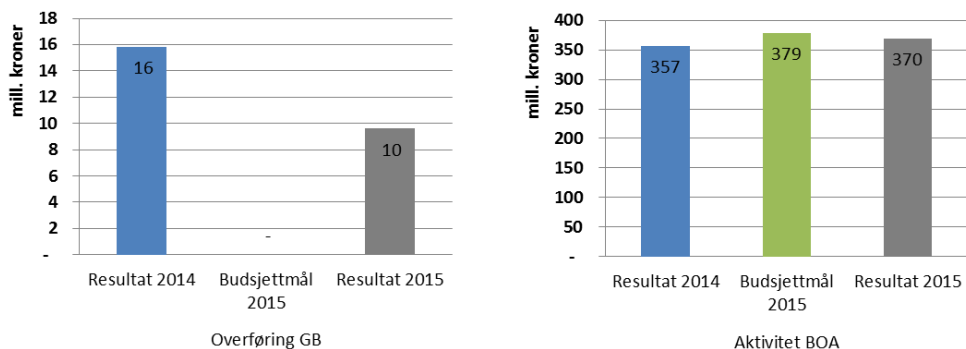

På GB hadde HF en overføring på 5,2 mill. kroner fra 2014. I starten av året var fakultetets plan å bygge denne ned til en negativ overføring til 2016 på 7 mill. kroner. Prognose for overføring til 2016 varierte noe i løpet av året, der prognosen etter oktober var en negativ overføring på 18,7 mill. kroner. Resultatet til fakultetet ble en negativ overføring til 2016 på 10,4 mill. kroner. Fakultetet melder om at forskjellen mellom prognose og faktisk resultat kan forklares med ekstra tildelinger, innsparinger og forsinkelser i aktivitet og innkjøp. Det er en skjevfordeling mellom annuum og øremerkede prosjekter, der det er positiv overføring på de øremerkede prosjektene og negativ overføring på annuum. På tross av at fakultetet har satt i verk en rekke innsparingstiltak er kostnadene høyere enn inntektene også i 2016. Fakultetet regner med å komme i balanse i 2017 da resultatinntektene på studiesiden forventes å øke samtidig som resultatene av innsparingstiltakene får full effekt

HF sin BOA-aktivitet var i 2015 på 62,2 mill. kroner noe som er omtrent som budsjettet. I forhold til det fastsatte målet for aktivitet, har fakultetet noe lavere aktivitet på NFR, mens det var noe høyere på oppdrag, EU og annen bidragsinntekt. Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet 5,2 mill. kroner i ubrukte midler, noe de planla å bygge opp til 9,5 mill. kroner i løpet av året. Innbetalingene ble noe lavere enn budsjettet (62,8 mill. kroner) og dermed ble overføringene 5,7 mill. kroner som er noe lavere enn ventet.

Fakultetet har gjennom året hatt et samarbeid med økonomiavdelingen om utarbeiding av prognoser og dialog om tiltak for å bedre overføringene til fakultetet. Resultatet ble bedre enn innmeldte prognoser, noe som indikerer at tiltakene har begynt å fungere. Den ventede overføringen på begynnelsen av året var negativ, 7 mill. kroner. Denne ble forverret noe i april, og i mai ble fakultetet for alvor klar over at den negative overføringen kunne bli vesentlig høyere og opp mot 18 mill. kroner. Tiltakene begynner å få effekt, men fakultetet har fremdeles høye kostnader inn i 2016. Dette fører med seg risiko for høyere underskudd og fortsatt skjevfordelingen mellom annuum og øremerkede midler. Det vil være tett dialog mellom fakultetet og økonomiavdelingen om den økonomiske situasjonen også i 2016.

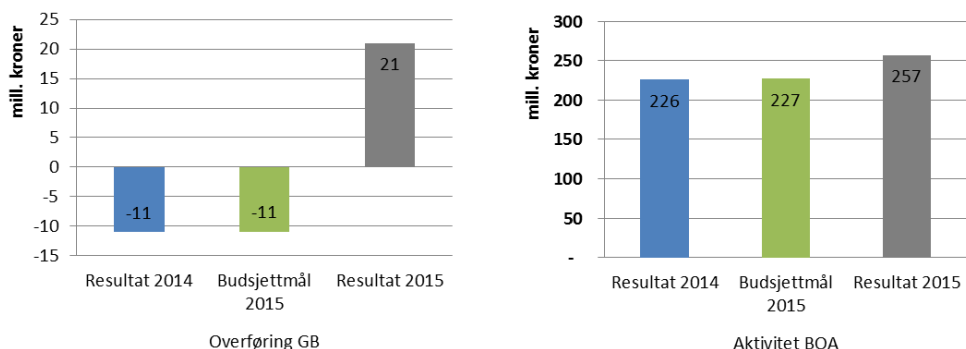
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN)

På GB hadde MN en overføring på 15,8 mill. kroner fra 2014. Planen til fakultetet var å bruke opp denne overføringen i 2015 og det ble ikke forventet overføring til 2016. Fra midten av året oppjusterte fakultetet prognose for overføring til 5 mill. kroner, en prognose som ble fastholdt per oktober. Resultatet ble en positiv overføring på 9,6 mill. kroner. Fakultetet overfører forpliktelser til 2016 som overstiger den positive overføringen. Dette er spesielt knyttet til egenfinansiering og toppfinansiering i BOA.

BOA-aktiviteten til fakultetet ble 370 mill. kroner, som er 9 mill. kroner lavere enn aktivitetsmålet. Hovedgrunnen til dette avviket er forsinkelse knyttet til innkjøp av nasjonal infrastruktur gjennom NFR-prosjekt som utgjør et negativt avvik på 32 mill. kroner. EU-aktiviteten ble 8 mill. kroner høyere enn målet, mens for annen bidragsinntekt ble resultatet 16 mill. kroner bedre enn budsjettet. De positive avvikene er fordelt på flere institutt. Oppdragsaktivitet var noe lavere enn budsjettet. Fakultetet sine ubrukte BOA-midler var på 89,3 mill. kroner ved inngangen til 2015, en overføring som ble bygget ned til 67,7 mill. kroner til 2016. Planen var å bygge enda mer ned, men siden innbetalingene ble som budsjettet og aktiviteten noe lavere, ble det ikke brukt like mye av overførte midler som ventet.

Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF)

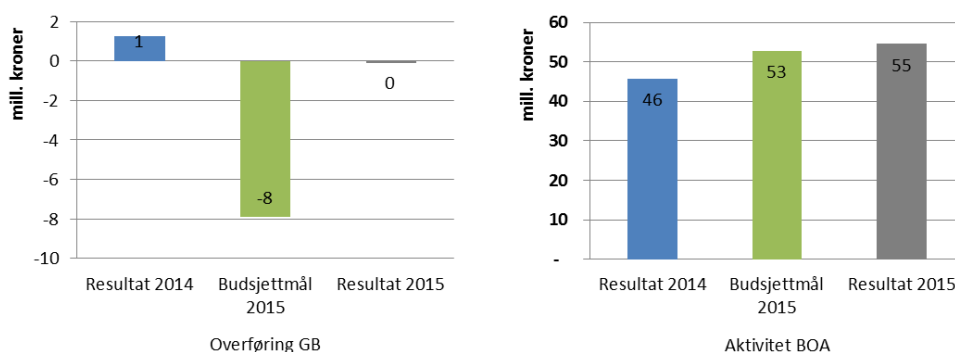

På GB hadde MOF en negativ overføring på 11 mill. kroner fra 2014. Fakultetet meldte tidligere at nedbetalingen av underskuddet ikke ville kunne starte før i 2016. I 2015 fikk fakultetet et driftsresultat på 32 mill. kroner noe som gir en positiv overføring til 2016 på 21 mill. kroner. Fakultetet melder at det bedre resultatet er sammensatt av mange faktorer. Inntektene til fakultet ble 9,4 mill. kr bedre enn ventet blant annet grunnet høyere pasientinntekter og tilskudd. På kostnadssiden har forsinkelser, innsparinger, lavt lønnsoppgjør, lavere interne kostnader og høyere interne inntekter ført til at samlede kostnader ble 22,6 mill. kroner lavere enn ventet. Fakultetet har større overføringer på øremerkede prosjekter mens det er negativ overføring på annum. Det vil dermed være en utfordring for fakultetet å styre overføringene sine dersom mye av overføringene på øremerkede prosjektene blir satt i aktivitet i løpet av de neste årene.

Fakultetet hadde en BOA-aktivitet i 2015 på 257 mill. kroner; 30 mill. kroner bedre enn budsjettet. Oppdragsaktivitet har vært noe lavere enn budsjett, mens EU-aktivitet er noe over budsjett. NFR-aktivitet var 10,7 mill. kroner høyere enn budsjettmålet, der tilslag på prosjekter og rask igangsettelse av prosjekter har bidratt til avviket. Det største avviket er på annen bidragsinntekt, der gaver står for det største avviket. Det er bare mindre avvik på de andre finansieringskildene. Ubrukte BOA-midler var ved inngangen til 2015 på 97,7 mill. kroner, en overføring som ble bygget ned til 88,5 mill. kroner. 65 mill. kroner av denne overføringen er knyttet til gaver og gaveforsterkning. Fakturert inntekt var 33 mill. kroner høyere enn budsjettmålet. Kombinert med nesten tilsvarende høyere aktivitet fører det til at målet for overføring ble omtrent som budsjettet.

Fakultetet sitt mål for overføring tilsa at de ikke kom til å spare inn noe i løpet av 2015 og dermed ha med seg den negative overføringen på 11 mill. kroner inn i 2016. I løpet av 2015 har fakultetet og økonomiavdelingen hatt dialog om mulige tiltak for å bedre resultatet og utarbeiding av prognoser. Ved innmeldte prognoser holdt fakultetet fast på en negativ overføring på 11 mill. kroner frem til mai, da de oppjusterte prognosen noe. Ut på høsten meldte fakultetet om at de regnet med å spare inn den negative overføringen, og meldte siden om at de kom til å spare inn enda mer. Resultatet ble uventet godt og fakultetet har en positiv overføring med seg til 2016.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV)

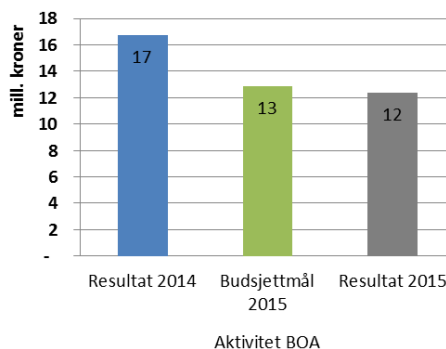
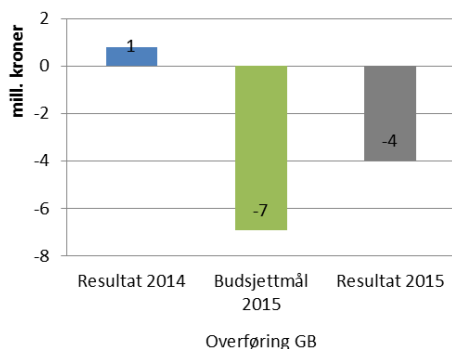

På GB hadde SV en overføring på i overkant av 1 mill. kroner fra 2014. Fakultetet forventet i utgangspunktet en negativ overføring på 8 mill. kroner til 2016, men har gradvis forbedret sine prognoser i løpet av året og rapporterte etter oktober om en negativ overføring på 1,2 mill. kroner. Overføringen til 2016 ble negativ, 0,1 mill. kroner. Lavt lønnsoppgjør, oppsigelser, forsinket tilsetning i ledige stillinger og ekstern finansiering av lønnskostnader står for store deler av det positive avviket. Fakultetet har også satt inn sparetiltak på drift og fått større bidrag fra BOA-aktiviteten inn på GB-økonomien enn ventet.

I 2015 ble BOA-aktiviteten til SV 55 mill. kroner, 2 mill. kroner over budsjettmålet. NFR-aktivitet var noe under budsjettmålet, mens annen bidragsinntekt og oppdragsaktivitet var om lag som budsjettet. EU-aktiviteten var noe høyere enn budsjettet, der aktiviteten i et ERC-prosjekt ble høyere enn ventet. SV hadde en overføring på BOA på 7,4 mill. kroner fra 2014, en overføring de planla å redusere til 6,9 mill. kroner. Overføringen ble i stedet bygget opp til 8,9 mill. kroner i løpet av 2015. Dette henger sammen med at både aktivitet og fakturert inntekt var høyere enn budsjettet.

Ved begynnelsen av året meldte fakultetet om at de kom til å gå med opp mot 8 mill. kr i underskudd i 2015. I forbindelse med det ventede underskuddet hadde fakultetet og økonomiavdelingen dialog om prognoser, langtidsbudsjett og muligheter for innsparinger som kunne redusere overforbruket i løpet av året. Det ble raskt klart at resultatet kom til å bli bedre enn fryktet, og prognosene bedret seg gjennom året og endte på en negativ overføring på 0,1 mill. kroner.

Det juridiske fakultet (JUSS)

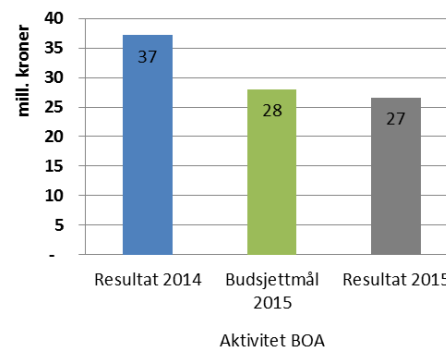
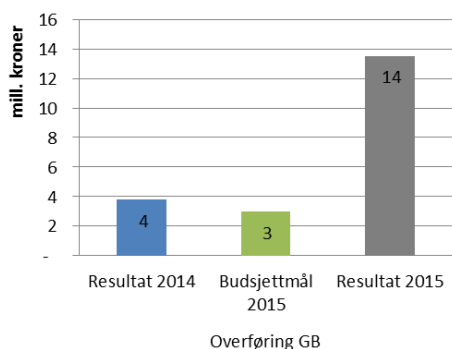

På GB hadde JUSS en overføring på 0,8 mill. kroner fra 2014. Fakultetet forventet i starten av året en negativ overføring til 2016 på om lag 7 mill. kroner. Prognosen for overføring har blitt gradvis forbedret gjennom året, og etter oktober var prognosen en negativ overføring på 3,4 mill. kroner. Resultatet ble en negativ overføring på 4 mill. kroner. Bakgrunnen for at resultatet ble bedre enn ventet, er noe uventet ledighet i rekrutteringsstillinger. I tillegg har fakultetet fått uventede tildelinger, samt tildelinger der kostnadene ikke påløper før i 2016.

BOA-aktiviteten til fakultetet ble på 12 mill. kroner i 2015, 1 mill. kroner lavere enn budsjettmålet. Fakultetet har hatt noe oppdragsaktivitet det ikke var budsjettet med. NFR-aktiviteten ble noe under budsjettmålet, mens annen bidragsinntekt ble som budsjettet. Fakultetet overførte 11,7 mill. kroner i ubrukte BOA-midler fra 2014, noe som ble redusert til 9,7 mill. kroner i løpet av året. Overføringen til 2016 ble 4,4 mill. kroner høyere enn budsjettet og henger sammen med at innbetalingene ble høyere enn ventet og aktiviteten noe lavere.

Fakultetet hadde overforbruk i 2014 og i 2015, der de i 2015 har brukt opp akkumulerte overføringer og går inn i 2016 med negativ overføring. Fakultetet har en kostnadsutvikling som ikke vil være i takt med inntektsutviklingen også i 2016, noe som fører til at det akkumulerte underskuddet vil øke. Dette er en utvikling som ikke er holdbar på sikt. Det vil derfor være nødvendig for fakultetet å ha et aktivitetsnivå der kostnadene er tilpasset inntektene og det akkumulerte underskuddet kan betales ned. I 2016 vil det være dialog mellom fakultetet og økonomiavdelingen for å få på plass en plan for at fakultetet sin økonomi skal gå i balanse på sikt.

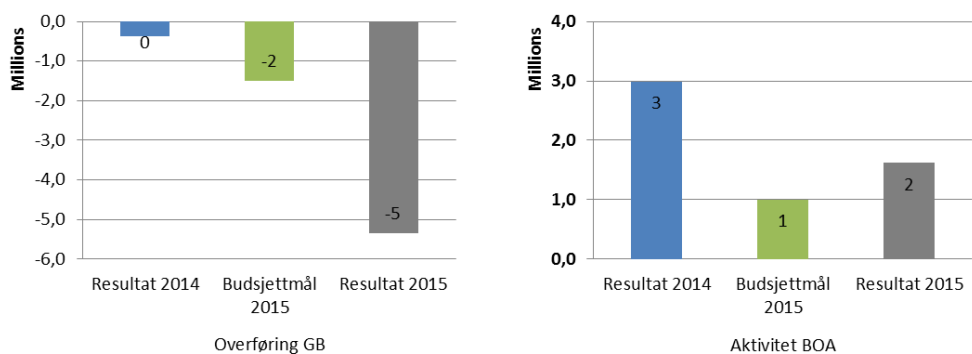
Det psykologiske fakultet (PS)

På GB hadde PS en overføring på 4 mill. kroner fra 2014. Prognosen for overføring ble oppjustert til 4 mill. kroner etter oktober. Overføringen til 2016 ble på 14 mill. kroner. Fakultetet mottok en tildeling til SLATE i desember. Denne står ubrukt og bidrar til det store avviket. I tillegg har fakultetet underforbruk på lønn grunnet utsatte tilsetninger og kostnader på øremerkede avsetninger og egenfinansiering i BOA som ble lavere enn ventet.

I 2015 hadde fakultetet en BOA-aktivitet på 27 mill. kroner. Dette er 1 mill. kroner lavere enn budsjettmålet. NFR- og EU-aktivitet var begge under målet grunnet lavere tilslag på prosjekter enn ventet. Dette veies noe opp av at det er positivt avvik på annen bidragsinntekt, noe som skyldes at fakultetet har tatt over BOA-aktivitet fra Uni Research. Ved inngangen til 2015 hadde fakultetet en overføring på BOA på 3,2 mill. kroner, som ble bygget opp til 8,2 mill. kroner. Dette var høyere enn planlagt og er resultat av høyere innbetalinger enn budsjettet.

Universitetsbiblioteket (UB)

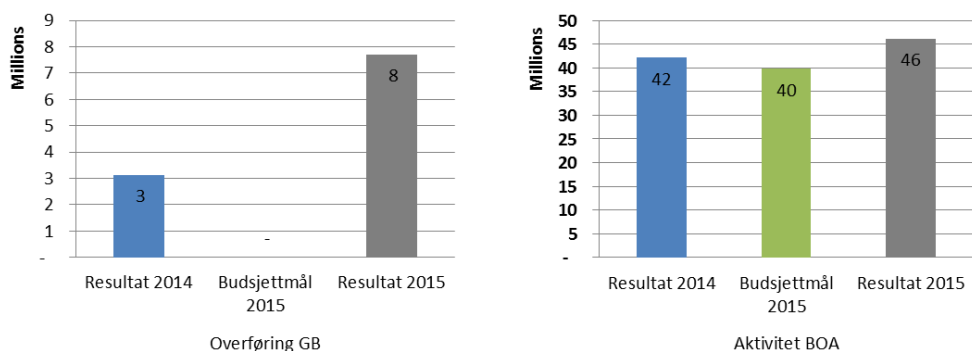

På GB hadde UB en negativ overføring på 0,4 mill. kroner fra 2014. Prognosen ble nedjustert i løpet av året, til 4,5 mill. kroner etter oktober. Den faktiske overføringen ble negativ, 5 mill. kroner. Årsaken til avviket fra budsjettmålet er sammensatt av ufordelaktig valutakurs og prisstigning på informasjonsressurser. Det er et overforbruk på 2,3 mill. kroner på mediebudsjettet og 1,6 mill. kroner på Open Access. Open Access er en stadig mer etterspurt tjeneste, noe som også har bidratt til det negative avviket. Biblioteket har vurdert behovene for litteraturressurser og sagt opp noen avtaler, samt strammet inn noe på bokkjøp. Disse innsparingene vil få større effekt i 2016. Den videre utviklingen i valutakurs gjør 2016 usikkert i forhold til om det vil bli underskudd også det kommende året.

Bibliotekets BOA-aktivitet ble i underkant av 2 mill. kroner i 2015, som er bedre enn budsjettmålet. Høyere aktivitet i forbindelse med Skeivt arkiv og tildelinger til nye prosjekter fra Nasjonalbiblioteket har bidratt til det positive avviket. Biblioteket hadde en negativ overføring på BOA på 0,5 mill. kroner, som ble bygget opp til en positiv overføring på 0,1 mill. kroner. Oppbyggingen henger sammen med at innbetalingene var høyere enn budsjettet og høyere enn aktiviteten i løpet av året.

Det er knyttet stor usikkerhet til utviklingen i valutakurs og bruken av Open Access, noe som kan påvirke resultatet til biblioteket negativt i løpet av 2016. I løpet av året vil det foreligge en beslutning om hvordan UiB skal håndtere Open Access videre, noe som vil gjøre fremtidige forpliktelser på dette området klarere. Konsekvensene av valutakurssvingningene vil også bli fulgt nærmere i 2016.

Universitetsmuseet (UM)

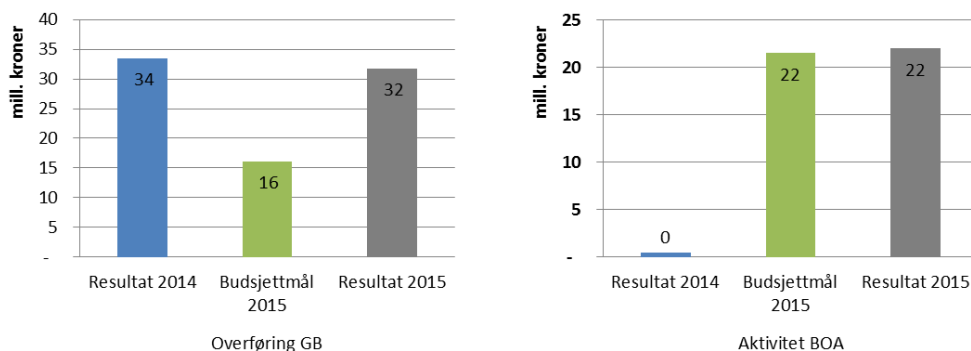
På GB hadde UM en overføring på 3 mill. kroner fra 2014. Denne forventet museet i starten av året å bygge ned til ingen overføring til 2016. UM oppjusterte prognosen noe i løpet av året, til 1,1 mill. kroner etter oktober. Det ble en positiv overføring på i underkant 8 mill. kroner. Underforbruket fordeler seg på drift, lønn og varekostnader med henholdsvis 5 mill., 1,8 mill. og 0,9 mill. kroner. Avviket på drift og varekostnader er i stor grad knyttet til planlagte prosjekter som ikke kom i gang eller har hatt forsinket aktivitet i løpet av året. Lønnskostnadene ble noe lavere grunnet uventede permisjoner og noe ledighet. UM har hatt et stramt budsjett i 2015, og innsparingene vil gjøre det mulig å starte opp og gjennomføre mer langsiktige prosjekter og komme gjennom 2016 uten underskudd.

BOA-aktiviteten for 2015 ble 46 mill. kroner. Dette er 6 mill. kroner høyere enn budsjettert aktivitet. Størstedelen av dette avviket kommer av statlig pålagte utgravingsprosjekter som er klassifisert som BOA-aktivitet under annen bidragsinntekt. Museet hadde 20,8 mill. kroner i ubrukte midler ved inngangen til 2015, og man ikke ventet vesentlig endring i nivået. Overføringen endte på 11,8 mill. kroner, som har sammenheng med at aktiviteten ble høyere enn budsjettert og innbetalingene noe lavere enn ventet.

Andre enheter

Felles forskningssatsinger

I fellesbetegnelsen felles forskningssatsinger (FFS) inngår Senter for klimadynamikk (SKD), Senter for konkurransepolitikk, Senter for Griegforskning, UiB Global, Sarsenteret, Innovestmidler og flere forskningstiltak.

Ved enhetene under FFS ble det overført i underkant av 34 mill. kroner på GB fra 2014. Det samlede budsjettmålet for overføring til 2016 var på 16 mill. kroner. Prognosene ble oppjustert i løpet av året, til i overkant av 23 mill. kroner etter oktober. Den faktiske overføringen til 2016 endte på 32 mill. kroner. Størstedelen av overføringene ligger på SKD og Innovest, med henholdsvis 10,1 mill. og 12,6 mill. kroner.

Sarsenteret har kommet senere i gang med forskningsgrupper, og kommet i gang med færre forskningsgrupper enn budsjettert. I tillegg står deler av ERC-tildeling fra UiB sentralt ubrukt. Ved begynnelsen av året ble det anslått en overføring til 2016 på 8 mill. kroner for midlene fra Innovest. En ny innbetaling til UiB på 4,3 mill. kroner, samt mindre forbruk enn ventet, førte til at overføringen ble større enn ventet. Overføringen på Senter for konkurransepolitikk ble som ventet på grunn av forskyving i aktivitet som stammer fra oppstart i 2012. SKD planla å øke kostnadene betydelig i 2015, men forsinkelser i ansettelser førte til at de oppjusterte prognosen for overføring gjennom året. Senter for Griegforskning har tidligere overført midler tildelt fra Bergen kommune, penger som skulle gå til lønn til senterleder. I 2015 ble senterlederen endelig tilsatt og senteret har dermed redusert overføringen i løpet av året.

Under FFS er det noe BOA-aktivitet, blant annet på Senter for Griegforskning, UiB Global og Sarssenteret. Samlet sett ble BOA-aktiviteten som budsjettet, mens det er noe variasjon mellom bidragsyterne. Senter for Griegforskning hadde aktivitet på annen bidragsinntekt på 0,3 mill. kroner. UiB Global hadde aktivitet på både NFR og andre på til sammen 0,8 mill. kroner. Sarssenteret hadde NFR-aktivitet på 17,7 mill. kroner, EU-aktivitet på 3 mill. kroner og annen bidragsinntekt på 0,4 mill. kroner. Dette utgjør en samlet aktivitet på 22 mill. kroner.

Administrasjonen

IT-avdelingen hadde et positivt driftsresultat på 0,9 mill. kroner i 2015. Dette er en kombinasjon av høyere inntekter og høyere kostnader, der inntektsavviket var størst. Noe av grunnen er utsettelse av innkjøp som i stedet vil komme i 2016. Samlet sett er det negativt avvik på de øremerkede prosjektene til avdelingen, der deler av avvikene var ventet, mens andre er grunnet annet aktivitetsnivå enn ventet.

Eiendomsavdelingen har i 2015 hatt positivt resultat på drift og investeringer. På driften er det flere elementer som utgjør det positive avviket på 19,1 mill. kroner. Den aller største posten er innsparing på energikostnader på 11,5 mill. kroner. I tillegg har det vært forsinkelser i ansettelse og lavere forbruk på leie og felleskostnader enn ventet. Investeringene ble 18 mill. kroner lavere enn budsjettet, der forsinkelse i fremdrift i prosjekter er årsaken. Aktiviteten på investeringsbudsjettet vil bli forskjøvet til 2016.

For administrasjonen ellers er det et lite samlet underskudd. Det er lignende utvikling i administrasjonen i 2015 som for fakultetene, der det er noe overforbruk/underskudd på drift mens det er underforbruk og positive overføringer knyttet til øremerkede avsetninger. I forbindelse med den vedtatte strategien, «Hav, liv og samfunn», har det vært høy aktivitet knyttet til tiltak og planlegging av implementering av strategien. Dette har påvirket resultatet, spesielt på Muséplass.

Vedlegg 2

Årsverktall

Tabell 1 Punktårsverk registrert per desember hvert år

Antall årsverk	2012	2013	2014	2015
Antall årsverk BOA	509	501	538	553
Antall årsverk GB	2 948	2 992	3 026	3 059
Totalt	3 457	3 493	3 564	3 612

Tallene som er registrert i en måned kan være farget av naturlige svingninger fra måned til måned. Tallene for desember 2015 er ferske og og dette gjør dem noe usikre. Disse faktorene jevner seg ut seg dersom vi ser på året under ett.

Ser vi på antall årsverk i snitt for januar 2014 til desember 2014 mot januar 2015 til desember 2015 er økningen 2,4 %, med en økning på 7 % på BOA og 1,6 % på GB.

Figur 1 Punktårsverk registrert per oktober hvert år og årsverkgjennomsnitt for hele år

